

- 19. Pi blanc, Pino carrasco (*Pinus halepensis*):** El trobaràs a Campanar, a Monforte (Ruta 5) i Sant Marçalí (🌳).
- 20. Pi pinyoner, Pino piñonero (*Pinus pinea*):** És característic de regions costaneres i ens obsequia amb els pinyons, deliciosos fruits del bosc. La seua silueta té forma de para-sol. El trobaràs a Monforte (Ruta 5).
- 21. Prunera roja, Ciruelo rojo (*Prunus cerasifera*):** És un dels primers arbres que floris a la primavera. És una de les 38 plantes que s'utilitzen per a la medicina alternativa.
- 22. Salze, Sauce (*Salix sp.*):** La seua fusta és dura, flexible i suau. La seua corfa ha segut un remei contra els dolors i la febre.
- 23. Tamariu, Taray (*Tamarix gallica*):** Les seues branques van servir, per flexibles, per a fer maromes per a les sènies. El nom es creu que deriva del riu Tamaris on creixien amb profusió; "gallica", al·ludix a la Gàl·lia, la França de l'antiga Roma, lloc d'on la planta és nativa. El trobaràs al Jardí del Túria.
- 24. Xicranda, Jacaranda (*Jacaranda mimosifolia*):** Originària de Sud-amèrica, les seues llavors s'utilitzaven com a adorns de collarets. Espectacular floració morada de l'arbre sense fulles. Absorbixen grans quantitats de CO2. La trobaràs en Ruta 2.
- 25. Xiprer, Ciprés (*Cupressus sempervirens*):** El trobaràs al Museu Benlliure (Ruta 1). (🌲).
- 26. Xop, Chopo (*Populus nigra*):** És un arbre de creixement ràpid. (🌳).

Descripció de la ruta:

Esta ruta s'inicia al Parc Wangari Maathai (*).

Com arribar?

Amb autobús: EMT línies: 9, 10, 99
Amb metro: Estació Safranar, Sant Isidre. Línies 1, 2, 7
Amb bici: Pel carril bici del Boulevard
Estacions de Valenbisi:
C/ Campos Crespo-Juan de Garay, C/ José Meliá Castelló

Inici en El Parc Wangari Maathai (*)
A. Parc Wangari Maathai
B. Cementeri General Municipal
C. Parc de la Rambleta
Finalitzem al Parc de la Rambleta.

Estacions de Valenbisi: c/ Pio XI, Av. Doctor Tomás Sala

(*) **Wangari Maathai:** No podem parlar d'arbres sense parlar d'ella, la Dona dels Arbres. Hauran de passar anys fins que estos arbres estiguen a l'altura de l'homenatge que es mereix esta dona.

Geoportal
València
Jardineria

Diseny: Rafa Tejedor • Il·lustracions: Salva Ferrando • Direcció Equip **ACTIO** : Josevi Casañas, Lourdes Tejedor

La presència d'**Arbres Monumentals i Singualars** a la ciutat de València, reflectix l'esperit de persones, moltes d'elles anònimes, que van apostar per conservar i protegir uns dels éssers vius més longeus del Planeta, i la capacitat de créixer durant tota la seua vida, ens permet hui en dia, sorprendre'ns amb les seues dimensions –amb exemplars de més de 38 metres d'alçada o espècies que superen els 400 anys d'edat– o per característiques que no tenen res a veure amb les mesures sinó amb les seues rareses, la seua forma peculiar, els fets històrics que s'hi associen, o perquè són espècies úniques.

Tots, d'una manera silenciosa contribueixen a la **lluita contra el Canvi Climàtic**. Són els nostres aliats i tindran un paper important a l'interior de les ciutats.

Tots ens fan la vida més agradable. Són els **Testimonis vius de la nostra història, els viatgers del temps i de l'espai** –alguns vénen de terres llunyanes–, són els **hereus del model de ciutat sostenible** que construïm ara.

Un Viatge pel Mediterrani, és una travessia per un Mar de cultures i un “Mar” d'arbres, en els dominis del MARE NOSTRUM, ells ens parlen i vinculen els nostres llaços històrics. Diferents països amb un **nexe comú: el clima i els seus arbres**.

I per a descobrir-ho, res millor que el **Jardí de la Rambleta**, dissenyat per els seus creadors per a “qüestionar la relació dels humans amb la naturalesa, relació que ha passat de la submissió a una naturalesa poderosa a la visió d'omnipotència de l'humà capaç de doblegar-la a la seua conveniència, optant ara per la recerca d'una relació de respecte i integració”.

Descobrix la ciutat amb ells!

LES RUTES

1 TESTIMONIS DE LA HISTÒRIA

2 LA VOLTA AL MON

3 UN VIATGE PEL MEDITERRANI

4 MÉS ENLLÀ DELS MARS: ELS INDIANS

5 UN PASSEIG PER L'ALBEREDA

Arbres Monumentals i Singualars de la Ciutat de València

UN VIATGE PEL MEDITERRANI

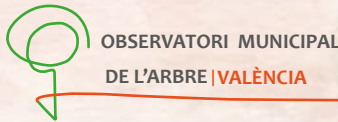
RUTA 3

Curiositats dels arbres i on trobar els singulars

És difícil que els nostres arbres mediterranis, arriben a ser monumentals dins de la ciutat però, no obstant això, si que poden ser molt singulars, exemplars de grans dimensions, amb formes capritxoses..., per això hem volgut fer un reconeixement de com són estes espècies mediterrànies concentrades al Parc de la Rambleta, per llançar-nos a poder descobrir-los per tota la ciutat.

- 1. Àlber, Álamo (*Populus alba*):** Es caracteritza pel color blanquinós tant del tronc com del revers de les fulles. El trobaràs a l'Albereda (Ruta 5).
- 2. Araar, Sabina mora (*Tetraclinis articulata*):** Al nostre país, només es troba de forma natural a Cartagena (Murcia) (🌳).
- 3. Arboçer, Madroño, (*Arbutus unedo*):** El seu nom al·ludix al saber popular que diu: “d'este arbust no en menges més d'un”, ja que ens oferix uns exquisits fruits rojos, dels quals no convé abusar perquè emborratxen.
- 4. Auró negre, Arce (*Acer monspessulanum*):** Les llavors dels aurons estan dissenyades per a volar.
- 5. Baladre, Adelfa (*Nerium oleander*):** Explica la llegenda que en temps de la civilització romana va arribar amenaçar a tota una legió en confondre les seues fulles verinoses amb les del llorer. El trobaràs a l'Albereda, un exemplar de més de 70 anys. (Ruta 5).
- 6. Carrasca, Encina (*Quercus ilex*):** La trobaràs a la Glorieta (Ruta 1) i a l'Av. Blasco Ibáñez (Ruta 5) (🌳).
- 7. Espí blanc, Espino albar (*Crataegus monogyna*):** El seu fruit és comestible, sap com una poma farinosa. (🌳).
- 8. Eucaliptus de fulla estreta, Eucalipto rojo (*Eucalyptus camaldulensis*):** S'usa per a l'obtenció de pasta de paper. És un dels més alts de la ciutat. (🌳).
- 9. Freixe de flor, Fresno de flor (*Fraxinus ornus*):** En l'Edat Mitjana s'utilitzava com a arbre medicinal, tant la corfa com les fulles; la seua saba és un líquid ensucrat anomenat mannà. El trobaràs a la Facultat de Dret (Ruta 5) i al c/ Rodríguez Fornos .
- 10. Garrofera, Algarrobo (*Ceratonia siliqua*):** Este arbre conforma el típic paisatge mediterrani. El seu nom científic fa referència a la forma de banya del fruit. La trobaràs a l'Antic Hospital (Ruta 1) i a l'Albereda (Ruta 5). (🌳).
- 11. Lledoner, Almez (*Celtis australis*):** Els seus fruits són comestibles i es diuen lledons. El trobaràs a Vivers (Ruta 2), al Boulevard, al Botànic, Malilla i La Fe. (🌳).
- 12. Llorer, Laurel (*Laurus nobilis*):** Les seues fulles aromàtiques tenen ús culinari, i amb estes es coronaven en l'antiguitat els emperadors romans. El trobaràs en (Ruta 2) i (Ruta 5).
- 13. Magraner, Granado (*Punica granatum*):** En l'antiga Roma l'anomenaven Poma de Càrtago, i per això el seu nom científic “Punica”. Les flors són d'un color roig molt cridaner i els seus fruits són les populars magranes que s'obrin alliberant infinitat de llavors roges carneses. El trobaràs a Marxalenes.
- 14. Margalló, Palmito (*Chamaerops humilis*):** El trobaràs a la Glorieta i a l'Ajuntament (Ruta 1) (🌳).
- 15. Morera (*Morus alba*):** Les fulles són l'aliment del cuc de seda. Les exportacions dels cucs i les llavors estaven prohibides sota pena de mort. La trobaràs a la Fe. (🌳).
- 16. Olivera, Olivo (*Olea europaea*):** La trobaràs al parc de Marxalenes, la més antiga. (🌳).
- 17. Om, Olmo (*Ulmus sp.*):** Va sofrir una malaltia mortal transmesa per un escarabat. (🌳).
- 18. Palmera de Dàtils, Palmera de dátils (*Phoenix dactylifera*):** Els dàtils són l'aliment bàsic del nord d'Àfrica. Amb les fulles, símbol de triomf es rebia a qui guanyava. La trobaràs en Ruta 1, Ruta 2, Ruta 5 i a l'Av. del Regne de València. (🌳).

(🌳) (Veure il·lustració a l'interior).

Els Titans

EL MÉS VELL:
Olivera de la Rambleta
(400 anys)

EL MÉS GROS:
Olivera de la Rambleta (4 m.)

EL MÉS ALT:
Eucaliptus del Cementeri (32m.)

EL MÉS ESTRANY:
Sabina mora del Cementeri,
un arbre endèmic.

- Inici de la ruta
- Fi de la ruta
- Arbres Monumentals
- Palmeres Monumentals
- Arbres singulars

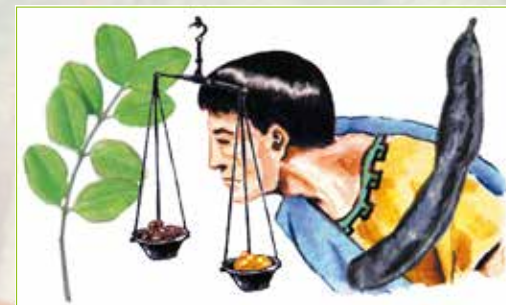

26. Xop
La seua fusta és molt lleugera, amb ella es fabriquen caixes d'embalatge, mistos i paper.

15. Morera
La seda es va descobrir el 2700 a.C, i durant segles es va mantindre en secret com es fabricava.

7. Espí blanc
Per a la civilització celta marca l'entrada de l'Altre Món i s'associa amb les fades.

10. Garrofera
En el gremi de professionals de les joies utilitzaven les seues llavors com a mesura de pes, perquè totes pesen el mateix (0,2 grams).

17. 0m
Va patir una malaltia mortal transmesa per un escarabat.

6. Carrasca
En l'Era Industrial es talaven per a la fabricació de carbó vegetal.

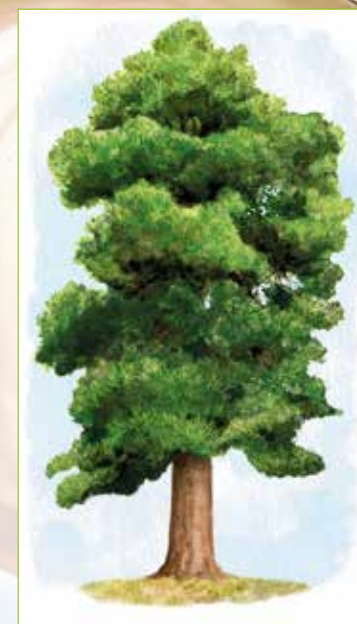
8. Eucaliptus de fulla estreta
Ve de les Antípodes del Mediterrani i és un arbre invasor de ràpid creixement.

2. Araar
Fusta resistent i quasi indestructible per la seua resina, que es va utilitzar en l'antic Egipte, per a embalsamar.

16. Olivera
És el símbol de la pau. Era el premi de qui guanyava en els jocs olímpics. Son els arbres més vells de la ciutat (400 anys).

19. Pi blanc
És el pi característic de les nostres muntanyes i aguanta condicions molt adverses com ara sequeres.

14. Margalló
Palmera europea de poca alçada. Les seues fulles s'usaven per a confeccionar graneres.

11. Lledoner
Amb la seua fusta es fabriquen els "gaiatos".

25. Xiprer
Es diu que amb la seua fusta imputrescible es va construir l'Arca de Noé.

18. Palmera de Dàtils
El seu nom científic està relacionat amb la cultura fenícia.

Centre cultural La Rambleta

Mirador

Molí del Tell

Filtre verd

- Arbres destacats
- Identificats amb placa